

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS, 64E JAARGANG NO.11, NOVEMBER 2003

onze vogels

Lutino rose Kaketoe

De Turkse Tortel

Deze vogel is eigenlijk een nieuwkomer. Vanaf 1947 is hij in Nederland broedvogel. De verbreiding van deze vogel is best snel gegaan, zodat ze hier en daar best wel eens lastig kunnen worden. In IJsland, om maar eens een apart land te noemen, broedt de Turkse tortel vanaf 1964.

Deze vogel is een echte cultuurvogel, dat wil zeggen dat hij het niet buiten de aanwezigheid van de mens rooit. Hij is ook maar weinig kieskeurig wat zijn voer betreft: kippen- eenden- en duivenvoer, andere (onkruid) zaden, bessen, granen, brood en zelfs pluimveekorrels.

Ook het vinden van een nestplaats is geen probleem: als er maar bomen of struiken, (waaronder coniferen) zijn kan hij vooruit. Het nest stelt weinig voor: platvorm van takjes, waar men dwars doorheen kan kijken. Deze constructie verhindert wel dat de eie-

ren of jongen weggrollen. In april en mei gaan de meeste legsels verloren, doordat andere vogels, waaronder kauwen, de nesten uithalen. 's Winters worden de Turkse tortels wel gegeten door sperwers. Bij ons is de vogel inmiddels behoorlijk talrijk. Hij behoort tegenwoordig onlosmakelijk tot de stoffering van ons landschap. In het algemeen kunnen we met deze aanwinst best blij zijn: het is een sierlijke, fraai pastelkleurig getekende middelgrote duif die zeker charme heeft.

TEKST EN FOTO'S: PETER OTTEN

Kakariki

Sinds 2000 bezitten wij, mijn zoon en ik, een stel roodvoorhoofd kakariki's en een stel geelvoorhoofd kakariki's. Binnen onze totale collectie vogels zijn het zeker de nieuwsgierigste, levendigste en onderhoudendste vogels.

De kakariki's behoren tot het geslacht *Cyanoramphus*. Deze (geslachts) naam, die in 1854 door Prins Bonaparte aan de soort werd gegeven, hebben ze te danken aan de blauwgrijze kleur van hun snavel. *Cyanoramphus* betekent namelijk 'blauwe snavel'. De naam 'kakariki' komt uit de taal van de oorspronkelijke bevolking, de Maori's en betekent 'kleine parkiet'.

Opvallend is dat over deze vogel, hoewel ze regelmatig op tentoonstellingen en vogelmarkten zijn te bewonderen, weinig literatuur beschikbaar is. Het leek me daarom goed deze vogels eens onder de aandacht te brengen van de vogeliefhebbers en mijn eigen ervaringen, samen met de mij ter beschikking staande literatuur, aan het papier toe te vertrouwen.

De soorten

Hoewel je het misschien niet direct zou verwachten worden er maar liefst zes soorten kakariki's onderscheiden. Daarnaast komen bij twee van deze soorten nog een aantal ondersoorten voor. In een overzicht ziet dit er als volgt uit:

1. <i>Cyanoramphus unicolor</i>	(=Groene kakariki)
2. <i>Cyanoramphus novaezelandia</i>	(=Roodvoorhoofd kakariki)
1. <i>Cyanoramphus n. novaezelandia</i>	(=Roodvoorhoofd kakariki)
2. <i>Cyanoramphus n. cyanurus</i>	(=Kermadec roodvoorhoofd kakariki)
3. <i>Cyanoramphus n. chathamensis</i>	(=Chatham roodvoorhoofd kakariki)
4. <i>Cyanoramphus n. hochstetteri</i>	(=Antipoden roodvoorhoofd kakariki)
5. <i>Cyanoramphus n. erythrotis</i>	(=Macquarie roodvoorhoofd kakariki)
6. <i>Cyanoramphus n. cooki</i>	(=Norfolk roodvoorhoofd kakariki)
7. <i>Cyanoramphus n. subflavescens</i>	(=Lord Howe roodvoorhoofd kakariki)
8. <i>Cyanoramphus n. saisseti</i>	(=Nieuw Caledonië roodvoorhoofd kakariki)
3. <i>Cyanoramphus auriceps</i>	(=Geelvoorhoofd kakariki)
1. <i>Cyanoramphus a. auriceps</i>	(=Geelvoorhoofd kakariki)
2. <i>Cyanoramphus a. forbesi</i>	(=Chatham geelvoorhoofd kakariki).
4. <i>Cyanoramphus malherbi</i>	(=Oranjevoorhoofd kakariki)
5. <i>Cyanoramphus zealandicus</i>	(=Zwartvoorhoofd kakariki)
6. <i>Cyanoramphus ulietanus</i>	(=Bruine kakariki).

UITGESTORVEN EN BEDREIGDE SOORTEN

Helaas zullen we een aantal van bovenstaande kakariki's nooit meer in levende lijve kunnen aanschouwen omdat ze zijn uitgestorven. Bij de roodvoorhoofd kakariki's zijn de (onder)soorten *Cyanoramphus n. subflavescens* (=Lord Howe roodvoorhoofd kakariki) en de *Cyanoramphus n. erythrotis* (=Macquarie roodvoorhoofd kakariki) uitgestorven, terwijl ook de *Cyanoramphus zealandicus*

(=zwartvoorhoofd kakariki) en de *Cyanoramphus ulietanus* (=bruine kakariki) zijn uitgestorven.

Verder worden de *Cyanoramphus n. cooki* (=Norfolk roodvoorhoofd kakariki), de *Cyanoramphus n. chathamensis* (=Chatham roodvoorhoofd kakariki) en de *Cyanoramphus malherbi* (=oranjevoorhoofd kakariki) ernstig bedreigd in hun voortbestaan.

1. CYANORAMPHUS UNICOLOR - DE GROENE KAKARIKI

De groene kakariki komt vrij talrijk voor op de Antipoden eilanden, één van de vele eilandengroepen in de buurt van Nieuw Zeeland.

De groene kakariki is, met uitzondering van de violetblauw gekleurde vleugeldekveren, overwegend groen van kleur. Zelfs de kop is helemaal groen en mist de gekleurde hoofdband, die zo kenmerkend is bij de meeste andere soorten.

De groene kakariki is de grootste van alle kakariki's. De poppen en de mannen zijn respectievelijk 29 en 30 cm. groot. Kleurverschillen zijn er niet tussen man en pop. Het belangrijkste geslachtsonderscheid is het formaat van de snavel. De snavel van de man is aanzienlijk groter dan die van de pop.

De groene kakariki heeft, evenals trouwens de andere soorten, vrij lange poten hetgeen samenhangt met het feit dat in hun natuurlijke leefomgeving, de Antipoden eilanden, geen bomen voor komen. De groene kakariki is dan ook een echte bodembewoner.

Ze bewonen op de Antipoden eilanden de kuststreken. Hier houden ze zich vooral op in met pollen begroeid grasland. Buiten de broedperiode leven ze veelal op zichzelf, paarsgewijs of in kleine groepjes tot 5 vogels. De vogels zijn van nature weinig schuw en vooral erg nieuwsgierig, een eigenschap die we ook zien bij in gevangenschap gehouden kakariki's. Dat de vogels niet schuw zijn heeft ongetwijfeld te maken met het feit dat de Antipoden eilanden onbewoond zijn.

Op de eilanden voeden ze zich in hoofdzaak met allerlei (gras)zaden en bessen maar ook met dierlijk voedsel als (vlees)resten van dode pinguïns en andere vogels. In hun oorspronkelijke leefomgeving loopt het broedseizoen van november tot februari.

Als nestgelegenheid maken ze gebruik van hopen van vezelig turf, die goed verschole liggen onder het plantendek van het eiland. De vogels zijn waarschijnlijk pas op driejarige leeftijd geslachtsrijp.

Gegevens over de groene kakariki in gevangenschap zijn schaars. Bekend is dat er in een ver verleden, in 1831, een paar exemplaren in Europa zijn ingevoerd. Deze vogels werden tentoongesteld in de dierentuin van Londen. Daarna zijn er nog maar heel weinig vogels naar Europa geïmporteerd. In het Mount Bruce Native Bird Reserve is wel enige ervaring met deze vogels in gevangenschap opgedaan. De vogels werden hier gehuisvest in voliëres van 7 x 3 x 3 meter met vaste bodem, plastic dakbedekking en met aan beide zijden een zitstok. Als voeding werden zonnepitten, appel, wortel, groenvoer en pluimveekorrels gegeven. Dit werd in het broedseizoen uitgebreid met hondenvoer uit blik!!

De groene kakariki komt bij mijn weten niet in Europa voor.

2. CYANORAMPHUS NOVAEZELANDIA - ROODVOORHOOFD KAKARIKI

De roodvoorhoofd kakariki werd voor het eerst in 1864 in Europa ingevoerd en tentoongesteld in de dierentuin van Londen. In 1872 werd voor het eerst succesvol met de vogels gekweekt. De soort werd tot aan de eerste wereldoorlog in grote getale in Europa ingevoerd. Over het algemeen kwam er weinig nakweek van deze vogels zodat ze uiteindelijk uit de voliëres verdwenen. Begin jaren zestig werd de soort opnieuw in Europa ingevoerd en nu werd er zeer succesvol mee gekweekt. Door de goede kweekresultaten daalde de prijs aanzienlijk, waardoor de belangstelling voor de vogels uiteindelijk verdween.

Kakariki

Zoals reeds in het overzicht aangegeven kent deze soort acht ondersoorten. Ze komen voor in het zuidwestelijk deel van de Grote Oceaan van Nieuw Caledonië in het noorden tot Macquarie Eiland in het zuiden. Alle vogels van deze soort lijken vrij veel op elkaar. De onderlinge verschillen uiten zich voornamelijk in lichaamsgrootte en kleurdiepte. Binnen de soorten zijn er geen kleurverschillen tussen man en pop. Het belangrijkste geslachtsonderscheid is het formaat van de snavel. De snavel van de man is aanzienlijk groter dan die van de pop. Verder kan de pop wat minder rood achter het oog hebben en heeft ze meestal een vleugelstreep.

De *Cyanoramphus novaezelandia novaezelandia* ('gewone' roodvoorhoofd kakariki) komt voor op het Noord- en Zuid Eiland van Nieuw Zeeland, op Stewart Eiland en op de Auckland Eilanden. De mannen zijn 28 cm. en de poppen 26 cm. groot. De roodvoorhoofd kakariki heeft een overwegend groene lichaamskleur. De borst, buik en de binnenzijde van de staartveren zijn meer geelachtig groen van kleur. Het voorhoofd en de schedel zijn rood. Dit rood loopt vanaf het voorhoofd tot in een streep achter de ogen. Op de flanken bezitten de vogels aan weerszijden een rode vlek. De buitenste vleugelpennen zijn violet. De irissen van de ogen zijn rood-oranje, de poten grijs, de snavel blauwachtig grijs met een zwarte snavelpunt.

De *Cyanoramphus novaezelandia cyanurus* (Kermadec roodvoorhoofd kakariki) heeft een blauwe staart, donkerder groene lichaamsveren en meer blauw in de vleugels als de nominaatvorm. Naarmate de vogels ouder worden krijgen ze een weinig geel achter op de kroon van de kop. De vogels zijn ongeveer 29 cm groot. Hun verspreidingsgebied is de Kermadec Eilanden, Macauley, Curtis, Meyer, Napier, Dayrell en Chanter. Vroeger kwamen ze ook voor op Raoul.

De *Cyanoramphus novaezelandia chathamensis* (Chatham roodvoorhoofd kakariki) komt alleen voor op de Chatham Eilanden. De totale populatie zou uit zo'n 1000 vogels bestaan. In vergelijking met de ('gewone') roodvoorhoofd kakariki heeft de Chatham roodvoorhoofd kakariki een helder smaragdgroene kopbevedering en is de buikbevedering meer geelachtig groen. De soort is 28 cm. groot.

De *Cyanoramphus novaezelandia hochstetteri* (Antipoden roodvoorhoofd kakariki) is 30 cm. groot. In vergelijking met de 'gewone' roodvoorhoofd kakariki heeft deze soort een duidelijk meer geelachtig verenklee. De rood gekleurde hoofdband is bij deze soort meer oranje-rood van kleur. Het verspreidingsgebied van de vogels is de Antipoden Eilanden.

De *Cyanoramphus novaezelandia cooki* (Norfolk roodvoorhoofd kakariki) komt alleen voor op het eiland Norfolk. Met een grootte van 31 cm. is deze ondersoort beduidend groter dan de 'gewone' roodvoorhoofd kakariki (*Cyanoramphus n. novaezelandia*). Verder is ook de groene kleur donkerder van tint. Net als de Chatham roodvoorhoofd kakariki wordt ook de Norfolk kakariki ernstig is zijn bestaan bedreigd.

De *Cyanoramphus novaezelandia saisseti* (Nieuw Caledonië roodvoorhoofd kakariki) heeft een duidelijk meer gele lichaamsbevedering, vooral op de borst en de buik. Het rood op de kop is lichter en bleker. De Nieuw Caladonië roodvoorhoofd kakariki is ongeveer 26 cm. groot en komt alleen voor op het eiland Nieuw Caladonië.

VOEDING IN GEVANGENSCHAP

In hun natuurlijke leefomgeving voeden de vogels zich vooral met bladgroen, bladknoppen, bloemknoppen, bessen, appels, peren, graszaden, grassprietten, kleine larven en insecten, distels, eikels, aardbeien, tarwe, dennenappels en karkassen van dode dieren. Het zal u opvallen dat de vogels bepaald niet kieskeurig zijn in de keuze van hun voedsel.

In gevangenschap krijgen mijn kakariki's als basis menu een zaadmengsel voor gaspar-

KALENDER 2003 NOVEMBER • Prachtrosella Prachtrosella

FOTO: PIET ZWINGELS

Platycercus eximius

Kenner en leek staan steeds weer versteld van de kleurenpracht, die vooral de prachtrosella ten toon spreidt en waarvan de schitterende kleurenfoto een geslaagde indruk zal achterlaten. Dit ras komt voor in het binnenland van zuidelijk Queensland en N.Z.Wales in Australië, terwijl merkwaardig genoeg steeds meer meldingen van prachtrosella's binnenkomen, die naar de kust trekken, waar vroeger slechts de Gewone rosella voorkwam.

Oorspronkelijk zijn rosella's bewoners van open savannegebieden, maar tijdens de ontwikkeling van Oost Australië hebben ze zich bij de mens aangesloten en zijn het daardoor echte cultuurvolgers geworden.

Liefhebbers van prachtrosella's zullen al vastgesteld hebben, dat de helgele kleur van het onderlichaam nogal eens varieert. Ook in de natuur komt dit verschijnsel voor, want hoe droger gebieden de vogels bewonen, des te nadrukkelijker is de gele kleur! Dit houdt

verband met het vochtigheidsgehalte van de lucht die de melaninevorming sterker doet zijn.

In de natuur heeft de rosella 2 broedsels vlak achter elkaar; de broedtijd loopt van september tot januari en later, wanneer het klimaat gunstig is. Het legsel bestaat uit 4-9 witte eieren die in circa 18 dagen worden uitgebroed.

Erg mak worden rosella's niet; het zijn en blijven steppenbewoners, die van nature schuw en achterdochtig blijven. Het samenstellen van een fokpaar levert ook nog de nodige moeilijkheden op, omdat de man vaak veel te agressief wordt, zodat ingrijpen noodzakelijk is en een korte rustpauze de gemoederen tot bedaren zal brengen.

Wanneer de man zijn staart spreidt en hiermee schudt, is hij paarlustig; spoedig daarna zal hij het nestblok inspecteren en als de pop zijn voorbeeld nu maar volgt, kan de bezitter van een fokpaar de toekomst met een gerust hart tegemoet zien.

DOOR: GER ESSENBERG

Kakariki

kieten aangevuld met een mengsel van kiemzaad, eiwoer, proteïnen (supplement), scherpe maagkiesel en grit. Daarnaast verstrekt ik dagelijks 4 meelwormen per vogel. Ook krijgen ze meerdere keren per week fruit (appel, peer e.d.) en diverse soorten groente. Omdat de vogels gedurende de dag veel op de grond vertoeven is het sterk aan te bevelen de vogels twee maal per jaar een wormkuur te geven.

BROEDPROCES IN HET WILD EN IN GEVANGENSCHAP

De broedtijd loopt in het wild van augustus tot maart en op Nieuw Caledonië van november tot januari.

In het wild broedt de roodvoorhoofd kakariki in boomholten. In gebieden waar geen of weinig bomen voorkomen broeden ze tussen en onder graspollen op de grond. De pop legt 5 - 7 soms zelfs wel 10 witte eieren. De eieren worden in ca. 21 dagen uitgebroed. De pop broedt alleen en wordt door de man gevoerd. Hierbij gaat de man niet de nestholte in, iets wat hij wel doet als er jongen zijn. De jongen verlaten het nest als ze ca. 5 weken oud zijn en keren hier niet weer in terug. Meestal worden ze na het verlaten van het nest nog een week door de ouders gevoerd.

De roodvoorhoofd kakariki's en geelvoorhoofd kakariki's die ik bezit zijn (apart) gehuisvest in een vlucht met een lengte van 3,00 m. en een breedte van 0,90 m. Het

nachtverblijf heeft een diepte van 0,75 m. en is 1,00 m. hoog. In het broedseizoen hebben de vogels bij mij de beschikking over een houten nestkast met een bodemoppervlak van 25 x 25 cm. De nestkast is 30 cm. hoog en heeft een invlieggat met een middellijn van 5 cm. De nestkasten zijn in de buitenvluchten opgehangen. De popjes van beide soorten leggen gemiddeld tussen de 5 - 8 eitjes. De jongen van beide soorten moeten geringd worden met ringmaat 4,5 mm. Mijn ervaring met deze vogels is dat het eerste ei meestal 14 dagen na het ophangen van de nestkast wordt gelegd. Afhankelijk van het weer krijgen de vogels meestal eind maart hun nestkast, hetgeen betekent dat de pop in april al op eieren zit. Gebleken is dat meerdere legfels per jaar grootgebracht worden. Hoewel de kakariki's tot nu toe bij mij elk jaar nog hebben gebroed schijnt het ook voor te komen dat de vogels zomaar een jaartje overspringen.

MUTATIES

Bij de roodvoorhoofd kakariki kennen we onder andere de cinnamon-, de geelbonte-, de blauwe- en de lutino mutatie.

3. CYANORAMPHUS AURICEPS - GEELVOORHOOFD KAKARIKI

De geelvoorhoofd kakariki werd voor het eerst in 1865 in Europa ingevoerd. Hij werd toen tentoongesteld in de dierentuin van Londen. De eerste kweekresultaten in gevangenschap dateren uit 1872.

Bij de *Cyanoramphus auriceps* onderscheiden we de *Cyanoramphus auriceps auriceps* (geelvoorhoofd kakariki) en de *Cyanoramphus auriceps forbesi* (Chatham geelvoorhoofd kakariki). Beide soorten lijken vrij veel op elkaar. De onderlinge verschillen uiten zich voornamelijk in lichaamsgrootte en kleurdiepte. Binnen de soorten zijn er geen kleurverschillen tussen man en pop. Het belangrijkste geslachtsonderscheid is het formaat van de snavel. De snavel van de man is aanzienlijk groter dan die van de pop.

De *nominaatvorm* *Cyanoramphus a. auriceps* komt voor op Nieuw Zeeland, Zuid- en Noord Eiland, Auckland eilanden, Three Kings, Little Barrier, Kapiti en Stewart. Deze soort is 23 cm. groot en dus beduidend kleiner dan de roodvoorhoofd kakariki. De kleur van de vogel is overwegend groen. De borst, buik en de binnenzijde van de staartveren zijn meer geelachtig groen van kleur. De vogel heeft een smalle rode voorhoofdsband die tot aan de ogen reikt. De schedel is goudgeel van kleur. Op de flanken heeft de vogel aan weerszijden een rode vlek. De buitenste vleugelpennen zijn violet. De irissen van de ogen zijn rood-oranje, de poten grijs. De snavel is overwegend blauwachtig grijs met een zwarte (snavel)punt.

De *Cyanoramphus auriceps forbesi* (Chatham geelvoorhoofd kakariki) is ongeveer 2 cm. groter dan de *nominaatvorm*. Deze onder-

Grote Flora en Faunashow te Venlo van 28 t/m 30 nov. 2003

Vogelver. EKVV '51 uit Venlo organiseert reeds voor de 7e maal de bekende grote show rondom de eigen tentoonstelling. Tevens vindt er een grote vogelverkoop plaats van nationaal- en internationaal bekende kwekers. Diverse standhouders op allerlei gebied zetten hun beste beentje voor tussen vogels, kleindieren, reptielen, orchideeën, cactussen en andere bloemen en planten. De vele showvolières, waar tevens een wedstrijd aan verbonden is, staan opgesteld tussen alles wat onder de naam Flora en Fauna te bieden valt. Hiernaast zullen nog diverse verrassende vormen van entertainment geboden worden voor groot en klein.

Geopend op vrijdag van 9 - 18 uur, zaterdag 9 - 17 uur, zondag 10 - 17 uur.

Entree € 1,- Kinderen tot 12 jaar gratis - ruime gratis parkeergelegenheid - Invalidenparkeerplaatsen bij de ingang.

Bij Plantencentrum bij Jacobs, Landweeweg 12a te Venlo. Nabij grensovergang Kaldenkerken (Did) .

www.vogelvenlo.webland.nl HOOFDSPONSOR WITTE MOLEN

"SUKSES"® VOGELVOEDERS.

Voor alle zaadetende vogels

"SUKSES" Kracht- tevens opfokvoer "SUKSES" Multivitaminen
 "SUKSES" Vruchtbaarheidsvitaminen "SUKSES" Natuuralken
 "SUKSES" Bianco-Fino "SUKSES" Vogelkruiden
 "SUKSES" Maxi-rood "SUKSES" Zee-Algen "SUKSES" Opfokkorrel

"SUKSES"® VOGELVOEDERS bv
 Buitenwatersloot 123 - 2613 TC Delft Bestellingen vanaf € 65,00
 Tel.: 015 - 2142901 - Fax: 015 - 3801793 franco huis geleverd

Afmeting / hoog	RECHTE VOORFRONTEN met deurtjes		met kiepjes en bakjes	
	30cm	40cm	30cm	40cm
30 cm	€ 2,30	€ 3,80		
40 cm	€ 2,50	€ 3,30	€ 4,00	€ 4,80
50 cm	€ 3,00	€ 4,00	€ 4,80	€ 5,50
60 cm	€ 3,80	€ 4,50	€ 6,00	€ 5,30 € 6,30 € 8,00
70 cm	€ 4,50	€ 5,50		€ 6,30 € 7,30
80 cm	€ 5,00	€ 6,30	€ 7,80	€ 7,80 € 9,00 € 11,30
100 cm	€ 6,50	€ 8,00	€ 10,00	€ 9,50 € 11,00 € 12,50
120 cm	€ 7,50	€ 8,80	€ 11,00	€ 11,00 € 13,00 € 16,30

Wij leveren ook fronten met zware spijl in 40 en 50 cm hoog.
 Op de fronten geven wij 10% korting bij bestelling boven € 100,00.
 Tevens leveren wij aluminium kokerprofiel, gas en verbindingstukken.
Vogelspecialzaak Cor Quartel Richtersweg 15
7339 AA Ugehelen (Apeldoorn) Tel. 055-5428539 na 17.00 uur.

Franko levering vanaf € 500,00
 daar beneden € 30,- vracht.

Kakariki

soort leefde vroeger op 3 eilanden van de Chatham eilandengroep, nu echter alleen nog op de eilanden Mangere en Little Mangere. Er kan dan ook gesteld worden dat deze soort ernstig wordt bedreigd in zijn bestaan.

VOEDING IN HET WILD EN IN GEVANGENSCHAP

Zie roodvoorhoofd kakariki.

BROEDPROCES IN HET WILD EN IN GEVANGENSCHAP

De broedtijd van de geelvoorhoofd kakariki valt in het wild van oktober tot en met december.

Zie voor het overige bij de roodvoorhoofd kakariki.

4. CYANORAMPHUS MALHERBI - ORANJEVOORHOOFD KAKARIKI

De oranjevoorhoofd kakariki werd in de tweede helft van de negentiende eeuw voor het eerst in Europa ingevoerd. De eerste broedresultaten in gevangenschap werden in 1883 behaald.

Hoewel de oranjevoorhoofd kakariki in dit artikel wordt aangeduid als een aparte soort zijn er ook ornithologen die de oranjevoorhoofd kakariki zien als een kleurvariant van de *Cyanoramphus auriceps*, de geelvoorhoofd kakariki.

Hoe het ook zij de oranjevoorhoofd kakariki is zeer zeldzaam en komt alleen maar voor op het Zuid Eiland van Nieuw Zeeland. De soort is relatief klein, namelijk 20 cm. Over de leefgewoonten van de vogel is nagenoeg niets bekend. Ze schijnen zowel in Alpine gebieden als in lager gelegen gebieden met veel struikgewas voor te komen.

De oranjevoorhoofd kakariki komt in ons land niet voor. Exemplaren die in ons land een oranjerode voorhoofdsband hebben zijn met zekerheid kruisingen tussen de roodvoorhoofd kakariki en de geelvoorhoofd kakariki.

5. CYANORAMPHUS ZEALANDICUS - ZWARTVOORHOOFD KAKARIKI

De *Cyanoramphus zealandicus* kwam oorspronkelijk voor op Tahiti maar stierf daar omstreeks 1844 uit. Man en pop waren uiterlijk gelijk. Uit een balg van deze vogel, die te bewonderen is in het museum van Parijs, weten we dat de vogel ongeveer 25 cm. groot was. Het was een overwegend groene vogel. De buik-, borst- en staartbevedering was blauwachtig van kleur. Het voorhoofd was, zoals de naam al doet vermoeden, zwart. Verder bezat deze vogel een dunne rode oogstreep die tot achter het oog doorliep. Over de levenswijze van deze vogel is niets bekend.

6. CYANORAMPHUS ULIETANUS - BRUINE KAKARIKI

De *Cyanoramphus ulietanus* (bruine kakariki) kwam oorspronkelijk voor op het eiland Raiatea maar stierf daar omstreeks 1773 uit. De bruine kakariki was 25 cm. groot. De vogel had een bruinzwarte kop overgaand naar bleker bruin in de nek. De rug en de vleugels waren bruin, de stuit en de bovenste staartveren roodbruin. De borst, buik en de onderzijde van de staartveren olijfgroen. De buitenste vleugelpennen waren grijsachtig bruin, de snavel grijs en de poten grijsbruin. Waarschijnlijk waren de irissen van de ogen oranje van kleur. Helaas is over de levenswijze van deze vogel niets bekend.

tekst: A. van Kooten

Bezoek ook eens mijn homepage:
home.hetnet.nl/~adriankooten/index.html

Geraadpleegde literatuur

Arndt, T. 1996 *Lexikon der Papageien (Band 2)*. Arndt - Verlag, Bretten
Kamer van de, R en B. Forshaw, J.M. 1977 *Parrots of the world*. T.F.H. Publications, Inc., Neptune.

• TT-kooien • TT-materialen • voorfronten • vogelbenodigdheden • vogelkwekerij • puntlasbedrijf •

Alles voor uw vogels

voor al uw vogelbenodigdheden, voor alle vogelsoorten

Stellingen voor TT-Kooien
in 5 minuten opgebouwd
niet sleutelen of schroeven
onbepaald uit te breiden
vraagt weinig opslagruimte
uit te breiden met lampsteunen

Aanwezig op deze markten
Apeldoorn - NBVV
Barneveld
Boskoop
Bovenkarspel
Heeren
Meppel
Ridderkerk
St. Willibrord
Tegelen
Venlo
Weerselo
Wierseboer
Zutphen - ANBV
Zwolle

Diverse mutaties
• Rosella's
• Peribanders
• Halsbanden
• Roodruggen
• Barnards

Openings tijden:
Ma t/m Za 9.00 - 17.00 u
en op afspraak
Wd gesloten

Kweekkooien
• van Keulen
• Herava (Kunststof)

Ziekenkooien
• van Keulen
• Herava (Kunststof)

Alle soorten Posters (van Keulen)

JH
fronten

Fa. HEESAKKERS
TT KOOIEN EN VOGELBENODIGDHEDEN / BIRD PRODUCTS

Kampweg 9a, 5469 EX Keldonk (T) +31 (0)413 211784 / +31 (0)413 212801 / +31 (0)413 213712 (F) +31 (0)413 212800 (I) www.jhfronten.nl

Zorgen bij de zang.

De ontwikkelingen in het zangkeurmeesterkorps moeten als zorgelijk worden omschreven. In alle drie zangdisciplines ontstaat op korte termijn een dermate tekort dat de logische veronderstelling dat alle ingeschreven zangkanaries op één tentoonstelling gekeurd zullen worden, binnenkort niet meer zo logisch is.

In absolute getallen lijkt het probleem keurmeesters nog voldoende. Als echter dieper wordt ingezoomd op de samenstelling van de totale groep zal duidelijk worden waar het probleem ontstaat. Bedenk daarbij dat een opleiding twee jaar duurt en dat daarna twee jaar ervaring is vereist om districts- en bondswedstrijden te mogen keuren.

Voor de komende vier jaar zullen we de bestaande keurmeestergroep nodig hebben voor alle komende bondswedstrijden.

In de door de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers uitgegeven keurmeesterlijst ziet u dat de samenstelling van het zangkeurmeesterkorps bestaat uit 17 personen, waarvan een deel licentie heeft voor meerdere disciplines. Dat ziet er zo uit:

Aantal keurmeesters	harzer	waterslager	timbrado
17	7	11	4

17 keurmeesters hebben 22 keurlicenties. Van deze 17 personen wonen er twee in Duitsland, stoppen er twee met keuren aan het eind van het komende keurseizoen en zijn er op dit moment 6 ouder dan 70 jaar.

Vandaar een dringend beroep op iedereen die actief is in de zangsport en over enige vrije tijd beschikt. Van de huidige 17 keurmeesters hebben er 7 een normale drukke baan. Werk, zangkanaries kweken en africhten en daarbij ook nog keurmeester zijn is dus te combineren!

Wat is de stand en wat hebben we nodig?

Timbrado keurmeesters

Vier keurmeesters

Een keurmeester in opleiding.

Gevraagd drie tot vier kandidaten die in 2004 in opleiding genomen kunnen worden.

Harzer keurmeesters

Zes keurmeesters.

Geen in opleiding.

Gevraagd drie tot vier kandidaten die in 2004 in opleiding genomen kunnen worden.

Waterslager keurmeester

Tien keurmeesters.

Geen in opleiding.

Gevraagd vijf tot zes kandidaten die in 2004 in opleiding kunnen worden genomen.

Van de KMV zang

Toeval..... volgens mij niet!!

Het is al weer even geleden dat ik een artikel schreef over mijn problemen tijdens de kweek. Het werd in het februarinummer gepubliceerd. Zes jaar achtereenvolgend verloor ik grote aantallen jonge vogels na gemiddeld veertig dagen. Zes jaar lang alles in het werk gesteld om erachter te komen wat de oorzaak kon zijn van deze ziekteverschijnselen. Eigenlijk kon ik niet spreken van ziekteverschijnselen, omdat mijn vogels niet ziek waren. Er moest iets anders aan de hand zijn, maar wat?

Op het artikel in het februarinummer hebben heel veel liefhebbers gereageerd met diverse mailberichten en telefoontjes. Jammer dat mijn telefoonnummer niet volledig werd vermeld.

De meeste reacties kwamen van liefhebbers die met dezelfde problemen werden geconfronteerd als ik. Ook kwekers die na enkele jaren helaas waren gestopt, omdat zij het niet meer zagen zitten. Ook hun bezoeken aan dierenartsen leverden geen resultaat op.

Enkele liefhebbers die hun kanaries in eenzelfde ruimte kweekten met parkieten, hadden ook klachten die overeenkwamen met die van mij. Verder waren er die problemen hadden met dode jongen na enkele dagen in het nest. Vaak is er dan sprake van een bacteriële besmetting wat met een eenvoudig middel is te verhelpen. Hier kan een dierenarts uitkomst bieden. Zelf wil ik dan wel een lepeltje super ornithosemix door het eivoer mengen wat bij mij goede resultaten geeft, althans dat is mijn ervaring.

Mijn bedoeling was anderen te helpen door mijn artikel te publiceren, en ik denk dat ik daarin geslaagd ben gelet op de vele reacties. Zelf kweek ik alleen nog met kanaries, en ik kan zeggen: geen uitval meer. Misschien ook een hint voor de wetenschap om eens onderzoek te doen naar wat de precieze oorzaak kan zijn.

GERRIT VAN GEFEN

De praktijk

De lengte van de bevedering bij kleurkanaries is een hot item. Laatst was ik bij iemand "op het hok". Er zaten zo'n dikke honderd vogels, allemaal roodschimmel en roodivoorschimmel. Er zat geen enkele intensieve vogel bij. En als je dan op tentoonstellingen regelmatig 91 tot 92 ptn. haalt, dan versta je het vak. Het is allemaal een kwestie van bevederingslengte in combinatie met de aanwezige schimmel. Kortom hoe korter en fijner de schimmeltopjes zijn, des te korter is ook de bevederingslengte. "Hij is wat lang bevederd", hoor je toch regelmatig. De kreet "Hij is mooi kort bevederd" hoor je minder vaak. En toch gaat het natuurlijk om dit laatste, welke kleursoort je ook kweekt. Want een lang bevederde vogel zal nooit hoog scoren. In navolging van iemand anders heb ik een gedeelte van mijn voliëre de "Belgische voliëre" genoemd. Daarmee bedoel ik het volgende. Al mijn lang bevederde vogels gaan in deze voliëre en dan België. Natuurlijk, ook in België zullen ze wel raad weten met langbevederde vogels. Enfin bij roodschimmelvogels wordt een 25% schimmelvogel gekoppeld aan een 75% schimmelvogel. Al kun je eigenlijk niet over percentages spreken, want als dat zo was, dan was het maar een koud kunstje. Nee, het oog van de liefhebber bepaalt het resultaat. Maar ja, als je meer dan 100 vogels van één soort kweekt, is er wel keus. En ook de 75% schimmelvogels moeten kort bevederd zijn. En het kan. Je neemt zo'n vogel in de hand, gaat ermee naar het daglicht en je bekijkt het rugdek. Is de aanwezige schimmel mooi kort, dan is dit een kweekvogel. En koppel je dan een roodschimmel aan een roodschimmel met de juiste verhoudingen, dan zul je in de nakweek geen vogels terugzien met de bekende schimmelkrans in hals en nek (de zogenaamde wintersjaal). En ook op de kop zal voldoende schimmel

aanwezig zijn en zullen ze verstoken blijven van de "rode pet" die ze wel eens hebben. Als je dit een paar jaar volhoudt, dan weet je wel dat je een goede stam hebt. Een ander voordeel is dat, als je bijvoorbeeld roodivoorschimmelvogels kweekt, je dan ook geen splitvogels nodig hebt. Want je wilt toch schimmelvogels kweken. Je hebt dus altijd fokzuivere vogels. En natuurlijk speelt de bevederingslengte in alle kleursoorten een rol. Maar het is nergens zo moeilijk als bij schimmel maal schimmel. Immers voor een intensieve vogel is de bevederingslengte normaal gesproken kort. En is bij deze intensieve vogel de bevedering toch aan de lange kant, dan kun je, als het een forse man is, deze nog altijd koppelen aan een wat kleinere pop die intensief is. Zo zie je, er zijn altijd mogelijkheden. Maar een vogel die veel te lang bevederd is (lange dijbeenbevedering) ofwel te kort bevederd (oogstreepjes, sprieterige staart etc.), moet je altijd uitschakelen voor de kweek. In de postuurwereld is bekend dat men veel met de bevedering bezig is. Ze moet ofwel krullend, zijdeachtig of strak zijn, etc. Vooral bij de glosterkweek probeert men met intensieve vogels de bevedering korter te krijgen. En ook de cinnamon wordt er ingekweekt, alles ten behoeve van de bevedering. Bij de Parijse frisé kan de bevedering niet weelderig genoeg zijn. De Duitse kuif daarentegen moet alweer strak in het pak zitten. In de postuurwereld wordt hier erg op gelet, voor de kleurkanariëkweek geldt precies hetzelfde.

SUCCES.

J. M. DONNERS
BUCHTEN, BORN

QUALITY LABEL
orlux

EIVOER VOOR KAMPIOENEN

TOTALLE OPNAME

Voor nog betere kweekresultaten!

Alle producten worden luchten lichtdicht verpakt om de versheid en de hoge kwaliteit ten alle tijde te garanderen.

100% GUARANTEED FRESHNESS

ANIDIS • Punterweg 16 • NL-6222 NW Maastricht • tel +31(0)43-3632777 • fax +31(0)43-3631900
ANIDIS • Goldkampstraat 41 • NL-7722 RN Dalfsen • tel +31(0)529-431888 • fax +31(0)529-434538
ORLUX nv • Verbindingsstraat 20, B-8710 WIELSBEKE-OOIGEM • tel. +32(0)56/66 60 38 • fax +32(0)56/66 30 03

Mutaties bij de vinken

In een vorig artikel heb ik het uitgebreid gehad over het houden, kweken en huisvesten van de vink. Toch wens ik even terug te komen op het vorig schrijven, omdat niet iedereen zich nog het artikel herinnert, maar meer nog om het te combineren met uiteraard nieuwe ervaringen.

DE KWEEK.

Zoals reeds eerder besproken blijft de kweek verder gebeuren in kweekvolières met een grootte van ongeveer 2 x 1 meter en een hoogte van minstens 2 meter. Boven de volières is er nog een vrije ruimte voorzien waar constant doorstroming van verse lucht plaatsheeft. Een goede luchtverversing houdt de luchtvochtigheid op een beter en meestal lager peil waardoor de kweekruimte droger blijft en dit zonder verwarming. Verwarming die uiteraard niet nodig is voor het houden van Europese Cultuur vogels, maar waarvan ik toch de toepassing ken in sommige kweekhokken en dan speciaal om de luchtvochtigheid op een lager peil te krijgen.

Dus een goede ventilatie resulteert meestal in een aanvaardbare luchtvochtigheid.

Waarom eigenlijk zo hameren op dit vochtigheidsprobleem? Wel het is me door ervaring opgevallen dat een vochtig hok uiteraard geen voorbeeldige huisvesting is voor vogels. Toch is het me duidelijk dat vinken er minder last van ondervinden dan bijvoorbeeld de putter die bij de geringste vochtigheidsverlast problemen krijgen met de buik. Kuren en nogmaals kuren is dan de boodschap om deze vogels in een aanvaardbare conditie te houden. Ik mag gerust in volle overtuiging verklaren dat de vink, en zelfs ook de iets zwakkere mutaties ervan, beter tegen een wisselende (en dikwijls te hoge!) vochtigheidsgraad bestand zijn. De vochtigheidsgraad kan gemeten worden met een vochtigheidsmeter (hygrometer), tussen 50 - 70% is normaal. In afgesloten ruimtes, vochtige omgevingen of in bepaalde periodes kan dat oplopen tot meer dan 90%, wat uiteraard ongezond is.

Even dit als inleiding want men moet weten dat de kweek met vinken, en dit geldt trouwens voor alle vogelsoorten, die met darmproblemen kampen, niet al te probleemloos zal verlopen.

Tijdens de winterperiode verblijven de poppen per drietal per volière. In de volière

meest wordt een man geplaatst. De volières zijn door tralies van elkaar gescheiden, maar wel bedekt met jute. De vogels kunnen elkaar dus in principe niet zien. Tijdens de winterperiode wordt een kleine doorkijkopening (50 X 50cm) gemaakt, zodat de man in visueel contact kan blijven met de poppen.

Naarmate de vogels broedrijper worden en de paringsdrift toeneemt, zal men vaststellen dat ook het visueel contact toeneemt, m.a.w. de man zal meer en meer naar de poppen komen kijken. Dit is een eerste teken van broedrijpheid.

Begin april worden alle poppen afzonderlijk in een box geplaatst, waar vroeger 3 poppen tezamen geplaatst werden met één man. Voor elke man worden er 2 poppen geplaatst in een afzonderlijke volière, tussen beide poppen wordt er een volière voorzien voor de man. Waar eerst in die 3 volières tot 9 poppen plaats hadden, worden er dus nu maar 2 meer geplaatst. De man verblijft in het midden en wordt door middel van de doorkijkopening, die tevens een luik is, bij de eerste pop gelaten. Als de pop eenmaal broedt, wordt de man doorgesluisd naar de volière met de andere pop. Als ook deze pop broedt, verhuist de man naar zijn oorspronkelijke midden-volière.

De poppen broeden nu rustig verder en brengen meestal de jongen probleemloos groot, in geval er nu niet of onvoldoende zou worden gevoederd, kan de man er opnieuw bijgelaten worden desnoods voor een bepaalde en zeker gecontroleerde periode!

▲ wildkleur vink

Deze methode werkt vrij positief. Als de man afgezonderd wordt of moet worden door zijn agressief karakter, is het beter dat hij de pop of poppen kan blijven zien. Het is niet de eerste maal dat de pop weigert om verder te broeden of haar jongen te voeden, als de man uit de omgeving van de pop verdwijnt.

Uiteindelijk met in totaal minder poppen valt de kweek positiever uit. Ook heerst er veel meer rust in de kweekomgeving en de verschaafte kweekvoeding, waarover we het verder nog zullen hebben, blijft ter beschikking van de kwekende pop of pop met kroost.

Om verder over de kweekmethode te spreken, de jongen groeien meestal probleemloos op en op een leeftijd van 16 à 18 dagen verlaten ze al hun nest. De pop voedert verder en als de jongen zelf wat beginnen te eten, verhuizen ze naar de midden-volière. De man wordt opnieuw bij de pop gelaten en de jongen worden door de open draadopening nog verder gevoed. Zwakken de jongen toch iets te sterk af of wenst men de jongen nog eens bij de pop te laten om bijgevoerd te worden, is dit geen probleem. Het luik wordt geopend en ze vinden

snel de weg naar de moeder terug. In vele en zelfs de meeste gevallen zal de man goed meevoeren.

Indien we de jongen opnieuw dus bij de ouders wensen te laten, doe dat bij valavond. De man is dan iets rustiger en de jongen kunnen met een goed gevulde maag de nacht doorbrengen. Het komt er gewoon op neer dat de jongen niet te sterk vermageren in de periode dat ze zelfstandig worden, want deze opgelopen achterstand halen ze moeilijk weer in.

Hierna kunnen de jongen tezamen geplaatst worden in een volière met jongen uit andere koppels.

DE VOEDING

De voeding is zeer belangrijk voor het al of niet slagen van de kweek. De meeste kwekers denken dat met een kanarieweekvoeding ruimschoots voldoende gegeven wordt. De ondervinding heeft me het tegendeel geleerd en ook bewezen.

Ook ik dacht dat, als ze eenmaal goed eivoer eten, ze met deze voeding de jongen zouden grootbrengen, maar groot was mijn verwondering dat, toen er jongen waren, ze plots geen eivoer meer aten!

Een aanvulling met diepvriesmiereneieren, meelwormen en buffalwormen geeft zeer goede resultaten. Uiteraard meer zorg en ook duurder, maar wil men vinken kweken, dan zal men iets ervoor over moeten hebben.

De diepvriesmiereneieren worden per te gebruiken hoeveelheid uit de diepvriezer gehaald en met lauwwater afgespoeld.

▲ jonge bruine vink

Deze halfvochtige eieren bevochtigen nu in juiste mate het droge eivoer.

Verder krijgen de vinken een basismengeling (kanariemengeling + wildzangmengeling) absoluut aangevuld met onkruidzaden in droge winkelvorm of in rijpe of halfrijpe natuurvorm. Dit alles wordt gretig aangenomen!

DE MUTATIES

Zoals bij de meeste vogelsoorten kennen we ook bij de vink meerdere mutaties. Bij dit artikel ga ik me beperken tot de klassieke mutaties zoals de bruine, agaath en isabel, hoewel ik beseft dat de andere mutaties zoals de opaal, de pastel en de albino vink minstens even aantrekkelijk zijn. Maar dat is stof voor een ander artikel, omdat deze mutaties ingekweekt kunnen worden of beter nog gecombineerd worden met de klassieke, bruine-, agaath- en isabelvink.

Eerst ga ik een korte beschrijving van elke mutatie geven, daarna gaan we de vererving tot in detail bespreken.

De wildkleur vink.

Met de wildkleur wordt bedoeld, de niet gemuteerde vink. Een vink die niet bij de mutaties hoort maar wel een belangrijke vogel is, voor de mutatiekweek. Hij kan zorgen voor herstel van pigment en uiteraard ook voor herstel van formaat. Verder weten we dat het onderling koppelen van mutaties niet de ideale weg is, omdat dit dikwijls de mutatie sterk verzwakt voor wie zoekt naar gezondheid en grootte van de vinken.

Om deze reden gaan we deze vink absoluut niet uitschakelen bij onze mutatiekweek. Een dergelijke vink kan ook drager zijn van de mutatie, wat dus inhoudt dat de mutatie niet uiterlijk zichtbaar is, maar wel vererft is voor de mutatie. Voor welke mutatie hij vererft is, valt moeilijk op te maken als we zijn exacte afkomst niet kennen. Dus hou er een goede administratie op na, want bij mutatiekweek en verervende vogels is dit onontbeerlijk.

De bruine vink.

Bij deze vink is de zwarte melanine (van onze wildkleur vink) omgezet in bruin. Een bruin dat sterk kan variëren van diep bruin tot zwakker bruin. Bij het bestuderen van de kleur bij deze mutatie en door daarna deze

▲ bruine vink

studie te koppelen aan een diepgaand veeronderzoek ben ik tot de vaststelling gekomen dat we eigenlijk een beetje hetzelfde fenomeen als bij de kleurkanarie tegenkomen, m.a.w. de werking van de intensiteeffactor. Kortere bevedering = intenser gekleurde vogels en ook de melanine stuwt door tot op het einde van de pluimen. Langer bevederde vogels laten ook een schimmelwaas zien, daar kunnen we een echte waas vaststellen op de borst en de vogel vertoont niet dezelfde intense kleur als de bruine vink. Vaststaand is wel dat, naarmate de vinken in conditie komen, de bek veel donkerder wordt en ook de kleur nu intenser wordt. In elk geval iets om in de toekomst meer aandacht aan te besteden; de intensiteit van de kleur en welke vogel is de ideale partner voor de kweek.

Bij de poppen moeten we streven naar vogels die zo bruin mogelijk zijn, omdat deze anders te sterk gaan lijken op de isabelvink en dit kan niet ideaal zijn.

Het is wel zo dat overjarige vinken een hardere kleur vertonen en we moeten ook weten dat de intensiteit van de bruine kleur sterk afhankelijk kan zijn van de omgeving waarin de vinken gehouden worden. Bruine vinken huisvesten in vol zonlicht, zal gegarandeerd voor minder bruin getekende vogels zorgen.

TEKST: CATTEAU JOHNY

FOTO'S: VAN DER MAELEN JOHAN.

VOLGENDE KEER MEER.

Geslaagde kweek met de Geelbuikortolaan

De Latijnse naam voor de geelbuikortolaan is *Emberiza Flaviventris*. In het Nederlands wordt de geelbuikortolaan ook wel geelbuikgors genoemd. In oktober 1999 kochten wij voor het eerst een koppeltje geelbuikortolanan bij vogelhandel 'de Mozambique' in Tilburg. We vonden het zeer mooie vogels en het koppeltje dat hier zat verkeerde in zeer goede conditie. Thuis gekomen hielden we de vogels eerst 6 weken ter observatie in een quarantainekooi, waarna ze begin december naar de overdekte buitenvolière van 3x1x2 meter verhuisden. Aan deze buitenvolière is bovendien een nachthok gevestigd, waardoor ze 's nachts binnen kunnen slapen.

In het voorjaar van 2000 begonnen we met een verbouwing: we bouwen van de oude smederij naast ons huis een stuk af en maken hier een nieuw vogelhok met 2 aluminium volièren van elk 3 x 1,3 x 2,5 meter. De geelbuikortolanan blijven echter nog tot de winter op hun oude plekje in de buitenvolières maar tevergeefs. In september 2000 verdwijnt het koppel naar binnen, maar we houden ze wel in verschillende volièren. In het voorjaar 2001 worden ze weer samen in de buitenvolière geplaatst, maar ook dit jaar zonder succes. In het najaar verdwijnt nu alleen de pop naar het binnenhok. Op 9 maart 2002 plaatsen we de pop weer bij de man in de buitenvolière. Hier doen ze weer

▲ Een jong van 4 dagen oud

niets en daarom besluiten op we 20 mei om de vogels in een binnenvolière te plaatsen. In deze volièren zitten nog andere vogels, te weten: zebra-vinken, roodsnavelspitsstaartmadines, glosters, Chinese dwergkwartels en Forbes papegaaismadines. De overplaatsing blijkt een zeer goede zet, want al snel beginnen de vogels te nestelen. Omdat we vernomen hebben dat de geelbuikortolanan grondbroeders zijn, plaatsen we wat hout en hooi in een hoek. We zien de vogels echter al vrij snel verdwijnen in een kanariënest op ongeveer 2 meter hoogte aan de voorkant van de volièren. Ze bouwen hier een nest van kokosvezel en zacht nestmateriaal. Op 5

juni 2002 wordt hier het eerste ei gelegd. In totaal bestaat dit legsel uit 2 eieren. Beide eieren zijn bevrucht en komen na 12 dagen uit. We bieden de ouders buffalowormen, witte meelwormen en diepvriespinky's aan om aan de jongen te voeren. Bovendien krijgen ze eivoer met kiemzaad en vitaminen. Om te zorgen dat ze dit eivoer opnemen doen we de pinky's en de meelwormen hier doorheen. Bovendien voorzien we de wormen van kalk, om ook een gebrek hieraan te voorkomen. Ongeveer om de 2 uur gaat iemand de vogels voeren. Dit om te voorkomen dat de ouders en andere vogels in de volièren te veel van het levendvoer opeten. Na 5 dagen kijken we of de jongen al groot genoeg zijn om te ringen, en jawel. We ringen de jongen met 2,9mm ringen voorzien van een ventielslangetje, zodat het ringetje de ouders minder opvalt. Op 28 juni vliegen beide jongen uit. Ze zijn nog maar 10 en 11 dagen en zitten daarom nog veel op de grond. Ze zitten echter al goed in de veren en tonen al wat bestreping. Als de jongen eenmaal uitvliegen worden er praktisch alleen nog meelwormen en buffalowormen gevoerd. Van dit eerste nestje jongen hebben we slechts 1 jong overgehouden. Op 11 juli ligt het eerste jong volledig kaal op de grond. Dit jong was waarschijnlijk door een glostertje in de volièren of door de vader kaalgeplukt tijdens onze vakantie.

Het succes van dit seizoen met de geelbuikortolanan is echter nog niet voorbij in juli of augustus zien wij in hetzelfde nest weer een ei liggen. Ditmaal worden in totaal 3 eieren gelegd. Ook deze 3 eieren blijken allemaal bevrucht en steeds na 12 dagen komen de eieren uit. Als het 1e jong 5 dagen oud is kunnen we 2 jongen ringen, het 3e jong wordt de volgende dag geringd. Na 11 dagen komt het 1e jong uit het nest, en de volgende dag volgen de andere 2. Deze jongen kunnen we wel allemaal in leven houden. Ook een 3e ronde brengt ons nog succes. Ook ditmaal hebben ze weer 3 eieren, waarvan het eerste ei op 31 juli. Ook deze eieren blijken allemaal bevrucht en na 11 en 12 dagen komen ze uit. Na 4 en 5 dagen worden de jongen weer geringd. Het eerste jong is nu al na 10 dagen uit het nest, dit is dus op 22 augustus. 2 dagen later vliegen beide andere jongen uit. Deze jongen kunnen we tot 15 augustus alledrie in leven houden. Deze dag ontsmetten we beide binnenvolièren en moeten de vogels dus uitgevangen worden. We doen ze voor 1 dag in een kleine kooi, maar de jongen zijn erg schuw. 's

Avonds hebben we dan ook nog maar 2 jongen over. Er is 1 jong hoogstwaarschijnlijk als gevolg van stress gesneuveld.

Na de derde broedronde hebben we besloten de vogels niet meer te laten broeden. Ze hebben 3 nestjes jongen grootgebracht en dit leek ons voldoende. We vonden het een mooi succes voor ons eerste jaar: 6 jongen. Ook in 2003 zijn deze vogels inmiddels al volop aan het broeden. We hebben beslo-

▲ De jongen in het nest (4 dagen oud)

ten de vogels dit keer meteen in een binnenvolière te plaatsen. Dit is gebeurd op 3 maart. Ze beginnen al vrij snel met nestelen, maar ditmaal in een rieten korfje aan de voorkant van de volièren. Op 12 maart wordt het eerste ei gelegd, waarna op 19 en 20 maart nog 2 eieren volgen. Ditmaal blijkt maar 1 ei bevrucht en dit komt op 2 april uit. Op 5 april is het jong echter dood. De ouders hebben het hoogstwaarschijnlijk niet kunnen voeren doordat het te donker was in het korfje, waarna het gestorven is. Na deze ervaring besluiten we het korfje weg te halen en te vervangen door een kanariënestkast. De vogels beginnen snel aan een 2e nest, maar nu niet op dezelfde plaats. Ze zoeken een kanariënestkastje op tegen de achterwand van de volièren. Hier wordt op 12 april het 1e van 3 eieren gelegd. Deze blijken weer alledrie bevrucht. Op 23 april wordt dan ook het 1e jong geboren, waarna op 24 april het 2e jong volgt en op 26 april het 3e. De eerste 2 jongen worden op 28 april geringd, het 3e jong 2 dagen later op 30 april. Op 4 mei springt het 1e jong op nest, waarna de volgende 2 dagen telkens 1 jong volgt. Ook de rest van het seizoen hebben we nog succes. Uiteindelijk hebben we aan dit seizoen 9 jongen overgehouden.

Dan nu nog wat algemene dingen over onze ervaring met de geelbuikortolaan. De geelbuikortolaan is 'goed' in één volièren met

◀ Een jong van ruim een maand oud

▶ Een oudervogel tijdens het pakken van het voer

andere vogels te houden. Ze doen niet erg agressief naar de andere vogels, mits deze niet te dicht bij het nest komen. Ook van ons konden de vogels vrij veel verdragen. We moeten alleen niet aan de jongen komen als deze uitvliegen, want vooral door de pop worden de jongen goed beschermd.

Met het voederen van de vogels hadden wij ook geen problemen. Als we regelmatig levend voer gingen geven, werden de jongen prima gevoerd door de ouders. Bovendien krijgen al onze vogels 2 keer per jaar een Esb-3 kuur. We geven ze dan 5 dagen Esb-3, dan drie dagen niet en vervolgens krijgen ze nog eens 5 dagen Esb-3. Het kuren gebeurt vóór de kweek en in september.

Met de vogels zijn we uiteindelijk ook naar een aantal shows gegaan. Op de show te IJzendijke, gehouden van 25 t/m 27 oktober 2002, besluiten we 1 exemplaar van de geelbuikortolaan in te zenden. Ik krijg hiervoor 87 punten. De vogel zat nog niet in topconditie en was nog niet geheel op kleur. Ook voor de TT te Clinge van 22 t/m 24 november zenden we 1 exemplaar in. Hiervoor krijgen we 89 punten, even een stijgende lijn. Dit is echter op de TT in Aardenburg op 7 en 8 december weer voorbij. Hiervoor zijn 2 exemplaren ingezonden. Deze krijgen 86 respectievelijk 87 punten. Gelukkig zien we op de districtstentoonstelling van 19 t/m 21 december weer een stij-

gende lijn. Het ingezonden exemplaar krijgt hier namelijk 89 punten. Deze vogel werd met dat puntenaantal districtskampioen bij de Jeugd. Het toppunt komt echter op de bondsshow van 16 t/m 19 januari 2003. Hier word ik Jeugdkampioene met een exemplaar van 91 punten. Ik wil nog even verwijzen naar een artikel van de heer Ger Tummers in 'Onze Vogels' van november 1998. Dit artikel heeft ons zeer goed op weg geholpen. Ik hoop dat iedereen die ooit met de geelbuikortolaan wil kweken iets aan dit verslag heeft.

MIRANDA BONTE

De herinnering aan VOGEL 2003 bleef...

180 keurmeesters van de NBvV beoordeelden op 13 januari jl. meer dan 11.000 wedstrijdvogels van de leden/vogelliefhebbers

Minstens evenveel keurmeesters zullen naar verwachting op 12 januari a.s. wéér in actie zijn!

Om ook úw vogels te keuren. Zorg dat ze er bij zijn! Let wel: uw provinciale districtstentoonstelling komt eerst nog! Maar op 1 december sluit de inschrijvingstermijn voor de bondsshow. De klok tikt door... de tijd vliegt voorbij.

VOGEL 2004 AMERICAHAL-APELDOORN

De bondskampioenschappen van de NBvV van 15 tot en met 18 januari 2004

Hét vogelliefhebbersevenement van Nederland

NB.: de openingstijden zijn: donderdag 15 januari 2004 11.00 tot 18.00 uur.
vrijdag 16 januari 2004 10.00 tot 18.00 uur, zaterdag 17 januari 2004
van 10.00 tot 18.00 uur, zondag 18 januari 2004 10.00 tot 17.00 uur.

Vogelliefhebbers, vergeet niet om met elkaar af te spreken om naar Apeldoorn te gaan. De plaats waar liefhebbers en vogels uit het hele land (en uit België, Duitsland en Denemarken) elkaar ontmoeten.

Het zelf kweken van Trosgerst

Veel vogelliefhebbers verstrekken aan hun vogels regelmatig een streng of een bosje trosgerst in kooi of voliëre.

Vooral bij kwekers van Australische prachtvinken en dan met name Gouldamadines is dit zaad erg populair. Ook bij het wennen van pas aangekochte vogels aan hun nieuwe omgeving en de voederwijze van de kweker is het trosgerst een goed hulpmiddel. Wanneer we een streng in het gaas van de kooi steken of in de vlucht een bosje ophangen, zullen we zien dat de nieuwe vogels dit al snel weten te vinden. Vogels die jongen hebben, zullen dit zachte zaad met graagte aan hun jongen voeren. Ook pas uitgevlogen jongen zullen al erg snel het trosgerst weten te vinden.

Trosgerst is een klein relatief zachte zaadsoort en daardoor uitstekend geschikt voor de nog zachte snavels van de jonge vogels in de periode naar hun zelfstandigheid. Diverse soorten vogels, maar met name Gouldamadines, zijn verzot op trosgerst. Bij het voeren dienen we er rekening mee te houden dat we niet te veel trosgerst verstrekken, zodat alleen nog deze lekkernij gegeten wordt.

Bij probleemgevallen kan het trosgerst een goed hulpmiddel zijn om het e.e.a. te compenseren, bijvoorbeeld slecht voeren door een of beide ouders na het uitvliegen van de jonge vogels of bij vogels met darmstoornissen. Zelf gekweekte trosgerst bevat veel voedingsstoffen. Het kan reeds in halfrijpe staat gevoerd worden aan de vogels. Dit heeft als voordeel dat de zaden nog extra zacht zijn en veel vitamines bevatten. Trosgerst is tijdens een redelijk goede zomer prima zelf te verbouwen. In de handel is het Chinese trosgerst (geel) en de Franse trosgerst (geel en rood) verkrijgbaar. De Chinese trosgerst is wel het zachtst, maar niet geschikt om in Nederland te verbouwen. Deze gerst heeft meer warmte om goed te gedijen. Voor de teelt kan de keus worden gemaakt tussen de gele of rode Franse. De keuze is afhankelijk van de voorkeur van uw vogels. Gouldamadines hebben een voorkeur voor de rode trosgerst. Beide soorten kan natuurlijk ook. Begin maart de strengen trosgerst fijn rrijven zodat de zaden los komen en gereed zijn om gezaaid te kunnen worden.

Vanaf half maart kan er gezaaid worden onder plastic of glas, dit i.v.m. eventuele nachtvorst. Het zaaien kan op verschillende manieren en onder verschillende omstandigheden gebeuren. Uitgangspunt is dat de temperatuur na het zaaien 's nachts niet lager is dan 4 à 5 graden. Indien dit wel het geval is, zullen de zaden moeilijk kiemen. Zijn de omstandigheden goed, dan kan er gezaaid worden in de volle grond in voren van ca. 10 cm. breed onder plastic, in de koude bak onder glas of plastic of in plastic potjes met een diameter van ca. 9 cm. gevuld met een goede potgrond. Trosgerst verlangt een vrij losse grond bij het zaaien. Later bij het uitplanten zijn de planten minder kieskeurig, zij gedijen ook goed op goed bewerkte kleigrond. In alle gevallen geldt de zaden niet te dicht zaaien. Doet men dit niet, dan krijgt men alleen maar kleine aren. Als richtlijn aanhouden: niet meer dan 20 plantjes in het potje van 9 cm. doorsnede.

Na ca. 7 weken, het is bijna half mei, zullen de plantjes ongeveer 15 cm. groot zijn. De planten, in de volle grond gezaaid in voren, nu aanaarden. De trosgerst is namelijk nogal windgevoelig. De planten uit de koude bak of kweekpotjes kunnen nu ook uitgepoot worden in rijen met een steek van

40 cm. en op een onderlinge afstand van 30 cm. Ook deze plantjes voldoende diep potten. De bovenlaag mag wel 5 centimeter onder het maaiveld komen. Nadat de planten aangetrokken zijn, aanaarden. In de maanden juli en augustus vormen zich de halmen, de planten zijn nu ruim 120 cm. hoog. Dit is mede afhankelijk van het tijdstip van zaaien. In eerste instantie zijn de halmen nog niet gevuld met zaad. Dit gaat zich pas ontwikkelen, als de halm is volgroeid. Het is nu tijd om de buitenvogels weg te houden bij de gerst. Dit kunt u doen door bijvoorbeeld het spannen van netten over een frame c.q. gerst. (zie foto). De halmen groeien nog door tot een hoogte van ca. 180 cm. E.e.a. is afhankelijk van bemesting, grondsoort en hoeveelheid gegeven water.

Vanaf begin oktober kan tijdens droge periodes geoogst worden. De halmen tot bosjes binden en ophangen t.b.v. het nadrogen. Dit moet goed gebeuren, anders gaan de halmen schimmelen. Halfrijpe zaden worden ook met graagte door de vogels gegeten. Voor degenen die 's zomers kweken, is dit een ideaal voer voor de jonge vogels. Uit één streng trosgerst kan men onder goede omstandigheden wel 3 tot 5 kg. zaad winnen.

Veel succes bij de kweek. S.N.G.N.

VAN A TOT ZEBRAVINK

DEEL 11: DE KEURING

De keuring van zebraavinken is de eindfase van de kweker. Hier wordt mede bepaald of de kwaliteit van de zebraavinken verbeterd is, gehandhaafd is gebleven of achteruit is gegaan. Nu is het niet zo dat één keuring bepalend is voor uw kwaliteit van de vogels. Raadzaam is het om aan meerdere shows mee te doen en zeker ook grotere shows, hoe meer concurrentie, hoe beter vergelijk.

Wat is eigenlijk een keuring en hoe gaat die in zijn werk?

Een keuring is een beoordeling naar kwaliteit. Zebraavinken die het dichtst bij de standaard komen, krijgen de meeste punten en de mooiste daarvan mag zich kampioen noemen! Een tentoonstelling is in feite een schoonheidswedstrijd.

Zebraavinken worden gekeurd op een speciaal voor zebraavinken ontworpen blauwe keurbrief; dit is voor standaardvogels. Nu is het niet zo dat alle vogels waarvoor standaardvoegels verkrijgbaar zijn, standaardvogels zijn. Standaardvogels hebben een speciaal keurbriefje. Buiten de zebraavinken zijn dit o.a. Japanse meeuwen, gouldamadines, grasparkieten, 4 soorten agaporniden en alle postuurkanaries. Standaardvogels zijn duidelijk afwijkend t.o.v. de wildvorm in de vrije natuur qua formaat, model, type, vaak ook kleur en tekening. De mens/kweker heeft op de mooiste onderdelen geselecteerd en zelfs zo een nog mooiere vogel gecreëerd!

Sommige kwekers vinden het maar niks en vinden de natuurvorm het ideaalst! Dit zien we bij sommige andere landen wel.

De NBvV heeft niet hiervoor gekozen. Standaardvogels zijn over het algemeen vrij gemakkelijk kweekbaar en er zijn al vele mutaties van. Behalve de standaardvogels kennen we ook nog de cultuurvogels, waarmee regelmatig gekweekt wordt en waarvan vaak ook al mutanten zijn, en natuurvogels. Dit zijn de in het bondsvraagprogramma gevraagde O.K.-vogels. Soorten waarmee nog mondjesmaat gekweekt wordt en die

puur op conditie, egaliteit en symmetrie beoordeeld worden. Zowel cultuur- als natuurvogels worden gekeurd op het gele keurbriefje. Overigens gaan we in het volgende artikel in deze reeks uitgebreid op het keurbriefje zelf in!

Zoals u als inzender kunt lezen, hebben bijna alle kleurslagen van zebraavinken een apart klassennummer, zowel voor man als pop apart, omdat deze duidelijk verschillend zijn. Deze klassen zijn weer onderverdeeld in diverse hoofdgroepen en meestal moeten de prijswinnaars per hoofdgroep door de keurmeesters aangegeven worden. Zowel bij de stammen als enkelingen.

Bij de speciaalclubs worden bijna altijd extra prijzen uitgegeven voor kleurslagkampioen of bepaalde mutatiegroepen. De keuring begint meestal met de stammen, daarna komen de enkelingen aan de beurt. Op een kleine show probeert de keurmeester zoveel mogelijk tegelijk vogels van dezelfde groep/kleurslag of hetzelfde geslacht op de keurtafel te krijgen om zo een goede vergelijking te maken. De mooiere vogels blijven

vaak staan of worden apart gezet om het juiste niveau te handhaven.

Op een heel grote zebraavinkenshow als in Veenendaal is het zo dat er in groepjes gekeurd wordt en dat bijv. eerst alle grijze mannen op een aparte tafel geplaatst worden. De betreffende keurmeesters gaan dan eerst de mindere vogels hieruit halen en keuren deze tot en met de 89 punten. Zo wordt de lat elke keer een stukje hoger gelegd en als er nog een stuk of 10 zijn overgebleven, worden gezamenlijk de prijswinnaars bepaald. Zo heeft elke keurmeester toch zijn inbreng gehad en heeft de keuring een breed draagvlak!

Bij het aanwijzen van de kampioen kunnen er mooie discussies ontstaan en kan het wel eens op stemming uitlopen. De mooiste met de meeste stemmen is de kampioen en krijgt er meestal een punt bij om duidelijk te laten zien dat dit de kampioen is! Wilt u meer weten over zebraavinken, bezoek onze site www.zebravink.nzc.com

TEKST/FOTO JAN DE NIJS
FOTO: TON DE BRUIJN

De buizerd

(*Buteo buteo*)

Het geslacht *Buteo*, dat wil zeggen de buizerds in engere zin, vormt samen met dertien andere geslachten de onderfamilie der buizerdachtigen, *Buteoninae*.

Het geslacht omvat ongeveer vijftieng soorten, die bijna over de gehele wereld in allerlei milieus voorkomen.

Alleen in Australië en Antarctica komen ze niet voor. Dit heeft te maken met de vroege verspreiding van de soort. Zuid-Amerika is waarschijnlijk de bakermat van het geslacht *Buteo*. In dit continent komen de meeste soorten voor, waaronder enkele primitieve, aan *Buteo* nauw verwante geslachten. De buizerds hebben waarschijnlijk via Noord-Amerika Azië bereikt en zich vervolgens verspreid over de Oude Wereld. Aangezien Australië en Antarctica ver afgelegen continenten waren, konden ze deze niet bereiken. Op Madagascar komt wel een buizerd voor n.l. de Madagascarbuiserz (*Buteo beauchypterus*).

Buizerds zijn roofvogels van gemiddelde grootte met vrij brede vleugels en relatief korte staarten. Ze vertonen vrij veel overeenkomst met arenden, vooral in de Oude Wereld. Bij veel buizerdsoorten is sprake van een grote kleurvariateit, wat met een verrekijker goed waar te nemen is. Er zijn heel donkere, maar ook heel lichte en in sommige landen komen zelfs exemplaren voor die bijna wit zijn. Er is over het algemeen weinig kleurverschil tussen mannetjes en vrouwtjes, behalve bij twee Amerikaanse soorten waarbij het kleurverschil groot is. Bij sommige soorten, zoals de in de winter bij ons voorkomende ruigpootbuiserz (*Buteo lagopus*) en de Noord-Amerikaanse koningsbuiserz is het loopbeen bevederd.

Biotoop.

De buizerd leeft in gebieden waar bos en open veld elkaar afwisselen. Het veldoppervlak dient twee tot drie keer groter te zijn dan het bosoppervlak. De bomen waarin ze nestelen, moeten minimaal acht meter hoog zijn. De grootte van het bos is niet belangrijk, als ze hun jongen maar ongestoord kunnen grootbrengen. Een gevarieerd jachtterrein brengt de meeste prooidieren voort. De meest geschikte buizerdbiotopen vinden we vooral in het zuiden en oosten van het land. In Midden-Nederland vormt de Veluwe een ideaal jachtgebied. Het lijkt erop dat de bui-

zerd zich aanpast aan de mens. Langs de randstad komen ze steeds meer voor. Kennelijk vinden ze daar ook voldoende voedsel om zich te vestigen. In bergachtige gebieden bouwen ze het nest op de rotsen, in Engeland zelfs op de klippen bij zee. Wie met de auto op de snelweg rijdt, zal vooral in het oosten van het land vaak een buizerd op een paal te zien krijgen. Palen voor afrasteringen vormen een ideale uitkijkpost voor deze vogel. Zonder energie te verspillen kan hij de omgeving in de gaten houden op de aanwezigheid van prooidieren.

De vogel.

Naar Nederlandse begrippen is de buizerd een vrij grote roofvogel van ruim 50 cm lang. Het vrouwtje is net als bij de meeste andere roofvogelsoorten groter dan het mannetje en weegt ongeveer een kilo, het mannetje zo'n 800 gram. Als je bedenkt dat ze konijnen vangen die eens zo zwaar zijn en soms nog meer, moeten ze wel over veel kracht beschikken.

De spanwijdte bedraagt bij het mannetje 115 – 120 cm, bij het vrouwtje ongeveer 125 – 130 cm. Als men de buizerd ziet vliegen, valt de lichtgebogen V-vorm op; de vleugeltoppen zijn enigszins opgekruld. Het is verbazingwekkend hoe snel ze hoogte kunnen bereiken, in een paar minuten zijn het stippen aan het firmament. Door middel van opwaartse stromingen cirkelen ze zonder een vleugelslag omhoog, waarna ze de omgeving kunnen bespieden.

Broedperiode.

In de regel legt het vrouwtje in de eerste helft van april haar eieren, soms in maart, maar ook wel in mei, dat ligt aan de klimaatfactoren. Ze legt de eieren met een tussenperiode van 2 à 3 dagen. Meestal bevat het legsel 2 of 3 eieren, soms wel meer. Het hangt af van het voedselaanbod. Bij veel roofvogels en uilen begint het broeden met het leggen van het eerste ei, wat vooral voor de jongste kuikens nogal eens fataal kan zijn. Is er sprake van voedselschaarste, dan overleven de laatste jongen niet. Als het vrouwtje gaat broeden, krijgt het mannetje het druk, hij moet voedsel bemachtigen voor twee. Na ongeveer 33 dagen komen de jonge vogels uit het ei en zijn geheel gehuld in een donskleed dat wit of grijswit is. Als de jongen ruim een week oud zijn, beginnen ze in het nest rond te kruipen. De eerste twee à drie weken moet het mannetje al het voedsel alleen bemachtigen, wat een grote opgave voor hem is. Zijn de jonge vogels groot genoeg, dan zal het vrouwtje deelnemen aan de jacht. Als ze drie weken oud zijn, kunnen ze staan en beginnen aan prooidieren te knabbelen. Pas na ongeveer vijf weken zijn ze in staat om zelfstandig muizen naar binnen te werken. De meeste buizerds vliegen omstreeks de achtste week uit en verblijven de eerste tijd in de buurt van het nest. Na het uitvliegen worden ze nog ongeveer twee maanden door de ouders gevoerd en zo'n acht maanden na het uitvliegen zoeken ze hun eigen weg. Het gaat de laatste jaren steeds beter met de buizerd en andere roofvogels in Nederland. Laten we hopen, dat deze trend zich voortzet, zodat we allemaal kunnen genieten van de indrukwekkende vlucht van deze vogel.

TEKST EN FOTO:
PIET ZWIJKELS.

Buizerd
(*Buteo buteo*)

© Piet Zaaijck

© 2003

Vogel

Copy

VOEDSEL UIT HET RIIKDOM DER NATUUR

Onkruidzaden als vogelvoedsel

GROTE WEEGBREE

(*Plantago major*)

Met deze grote weegbree hebben we een zeer goede bekende in het vizier.

Wie kent immers dit populaire onkruidzaad niet!

De grote weegbree behoort tot de plantenfamilie "plantagineae" en kent de geslachtsnaam "plantago", ook wel de weegbreefamilie genoemd.

De grote weegbree heeft de bijnaam "voetstap van de blanke" en is een echte tredplant.

Grote weegbree kleefde immers haar zaden aan de schoenzolen van kolonisten en emigranten en emigreerde zo over de hele wereld.

Tredplanten kunnen zeer goed gedijen in het stedelijk milieu. Zij laten zich letterlijk onder de voet lopen. Maar vervolgens komen zij dan nog massaler te voorschijn en

overleven zelfs tussen trottoirtegels en straatstenen.

De grote weegbree is voorzien van grote, bijna ronde bladeren.

De bloeitijd vindt plaats vanaf mei t/m oktober.

Kenmerkend voor de grote weegbree zijn de lange zaadaren, de stengels van deze plant zijn vrijwel over de gehele lengte bezet met

zaden. Op deze wijze kan een plant wel 2000 zaden leveren.

De zaadstengels kunnen wel 40 cm hoog worden en groeien vanuit het hart van de plant; ze worden ook wel "rattestaarten" genoemd.

Vanaf augustus, als deze "rattestaarten" gaan rijpen en een bruine kleur krijgen, kunnen ze voor het eerst geoogst worden voor onze Europese cultuurvogels.

In groene, onrijpe toestand worden de zaden door onze vogels niet aangeraakt.

De grote weegbree treffen we aan op vochtige gronden en zware klei, zowel in landelijk als stedelijk gebied.

Het rijpe zaad kan gedroogd goed bewaard worden gedurende de gehele winter.

Het rijpe zaad is populair bij vrijwel al onze Europese cultuurvogels. Algemeen wordt beweerd dat het zaad een gunstige invloed heeft op de ruiperiode van onze vogels.

Door een hoog caroteengehalte heeft dit zaad ook een gunstige werking op de rode kleur bij meerdere vogelsoorten.

Vreemd genoeg ziet men in de vrije natuur de Europese vogels niet eten van dit zaad, maar in onze vogelkooien nemen onze cultuurvogels met graagte de zaden tot zich!

Oogsttijd: vanaf augustus

Vogels: kneuen, sijen, groenlingen, vinken, putters, barmsijen, goudvinken, haakbekken, edelzangers, kardinalen, kanaries, parkieten, hoenderachtigen en duiven.

Vindplaats: vochtige grond, zware klei, landelijke en stedelijke gebieden.

Bijzondere eigenschap: heeft gunstige werking op het ruiproces.

TEKST EN FOTO: FRANS PIJNEN.

A.O.B. "DE VOGELWERELD"

Lees DE VOGELWERELD maandelijks tijdschrift van de A.O.B. (Algemene Ornithologische Bond van België)

Jaarlijks abonnement 2003 van Januari tot December, ten bedrage van € 26. Te storten op Nederlandse postrekening 115834 van: DE VOGELWERELD - BRUSSEL. Om een proefnummer van ons tijdschrift te bekomen kunt u dit aanvragen bij onze dienst: LEDENADMINISTRATIE. Adres: VAN BOVEN Francois - Bosveldstraat 2 - 9260 Wichelen België. - Tel.: (0032) (0) 52 / 42.21.75.

 Gouldiamadines
een DVD over twee zangvogels

DVD voor de gouldiamadinekeker! Over huisvesting, voeding en ringen. Unieke beelden over de belts.

Prijs € 15,00 (incl. verzendkosten NL)

Bestellen:
www.jk.nl/pagina's/of_start_15_euro_op_ges_140594.htm/Jungelst_Civiltarmp
Verzend bij de bestelling uw naam, adres, postcode en woonplaats.

 VOGELMARKT BOSKOOP

Dé ontmoetingsplaats voor de vogelliefhebber

Iedere 1e zaterdag v/d maand sept. 2003 t/m april 2004

ZAAL: Stichting Beurshal, ITC terrein, Italiëlaan 8, Hazerswoude-dorp. Gratis ruime parkeerplaats [aanwzig](http://www.vogelmarkt.nl).

Entree: € 1,00 p.p., kinderen tot 12 jaar gratis. Info: www.vogelmarkt.nl